

Αριθμός 2073/2017
ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Δ'

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 23 Μαΐου 2017, με την εξής σύνθεση: Ε. Αντωνόπουλος, Σύμβουλος της Επικρατείας, Προεδρεύων, σε αναπλήρωση του Προέδρου του Τμήματος, του αναπληρωτή Προέδρου και της αρχαιοτέρας του Συμβούλου, που είχαν κώλυμα, Β. Κίντζου, Ο. Παπαδοπούλου, Σύμβουλοι, Χρ. Μπολόφη, Ο. Νικολαράκου, Πάρεδροι. Γραμματέας η Μ. Τσαπαρδώνη.

Για να δικάσει την από 16 Νοεμβρίου 2015 αίτηση:

του Πανελλήνιου Κτηνιατρικού Συλλόγου, που εδρεύει στην Αθήνα (...), ο οποίος παρέστη με τον δικηγόρο Γεώργιο Δελλή (Α.Μ. 15582), που τον διόρισε με πληρεξούσιο,

κατά του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ο οποίος παρέστη με την Ελένη Λευθεριώτου, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Με την αίτηση αυτή ο αιτών Σύλλογος επιδιώκει να ακυρωθεί η υπ' αριθμ. 1697/74031/2.7.2015 απόφαση του Υφυπουργού Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και κάθε άλλη σχετική πράξη ή παράλειψη της Διοικήσεως.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως της εισηγήτριας, Συμβούλου Ο. Παπαδοπούλου.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο του αιτούντος συλλόγου, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση και την αντιτρόσωπο του Υπουργού, η οποία ζήτησε την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέψη κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης αιτήσεως καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο (3999771/2015, 3999779/2015 και 3999783/2015 έντυπα γραμμάτια παραβόλου).

2. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση ζητείται η ακύρωση της 1697/74031/2-22.7.2015 αποφάσεως του Υφυπουργού Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας [ήδη Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, βλ. άρθρο 4 του π.δ. 70/2015 (Α' 114)], με τον τίτλο «Διαδικασία πιστοποίησης των κτηνιάτρων που χρησιμοποιούν τη διαδικτυακή ηλεκτρονική βάση σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους» (Β' 1544).

3. Επειδή, ο αιτών Πανελλήνιος Κτηνιατρικός Σύλλογος [ΠΚΣ] αποτελεί σωματείο του ιδιωτικού δικαίου, σκοπός του οποίου είναι, σύμφωνα με το προαποδεικτικώς προσκομισθέν καταστατικό του, η προαγωγή της κτηνιατρικής επιστήμης, η συμβολή στην προστασία της υγείας του κοινωνικού συνόλου και στην αύξηση της ζωικής παραγωγής, η προστασία του

κτηνιατρικού επαγγέλματος και των επαγγελματικών και οικονομικών συμφερόντων των μελών του, μέλη δε του Συλλόγου «μπορούν να γίνουν όλοι οι διπλωματούχοι κτηνίατροι και αυτοί που κατέχουν ... άδεια άσκησης επαγγέλματος στην Ελλάδα». Προς θεμελίωση του εννόμου συμφέροντος του προβάλλει ότι, δυνάμει των διατάξεων του ν. 3170/2003 και της 280241/2003 υπουργικής αποφάσεως, είχε ορισθεί ως αρμόδιος φορέας για τη διαχείριση της ηλεκτρονικής βάσεως δεδομένων για τη σήμανση των σκύλων και ότι ήδη με τον ν. 4039/2012, κατ' εξουσιοδότηση του οποίου εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση, που ρυθμίζει στο άρθρο 1 τις «Προϋποθέσεις χρήσης διαδικτυακής ηλεκτρονικής βάσης σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους», του αφαιρείται η σχετική αρμοδιότητα, με αποτέλεσμα να θίγονται τα συμφέροντα των μελών του και οι καταστατικοί σκοποί του. Υπό τα δεδομένα αυτά, με έννομο συμφέρον ασκεί την κρινόμενη αίτηση. Εξ άλλου, η αίτηση ασκείται εμπροθέσμως και παραδεκτώς εν γένει και είναι απορριπτέοι οι περί του αντιθέτου ισχυρισμοί της Διοικήσεως.

4. Επειδή, με το άρθρο 2 του ν. 3170/2003 (Α' 191) ορίσθηκαν τα εξής: «1. Ο ιδιοκτήτης σκύλου υποχρεούται: (α) να δηλώνει τον σκύλο του στον φορέα που είναι αρμόδιος για την τήρηση των σχετικών αρχείων και να μεριμνά για τη σήμανση και την καταγραφή του σκύλου του ... 2. Η σήμανση, η καταγραφή των σκύλων, καθώς και η κατάρτιση του σχετικού μητρώου, γίνονται από κτηνιάτρους που ασκούν νόμιμα το κτηνιατρικό επάγγελμα στην Ελλάδα σε ιδιωτικά κτηνιατρεία, σε καταφύγια αδέσποτων ζώων, καθώς και σε κτηνιατρεία ή σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους που διατηρούνται από τους δήμους, τις κοινότητες ή τα ζωοφιλικά σωματεία ... 3. ... 7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Γεωργίας καθορίζονται η διαδικασία υποβολής της δήλωσης κατοχής σκύλων, οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και ο τρόπος σήμανσης και καταγραφής αυτών και ενημέρωσης από τους κτηνιάτρους της παραγράφου 2 του φορέα που είναι αρμόδιος για την καταχώριση σε ηλεκτρονική βάση δεδομένων των στοιχείων των σκύλων που έχουν σημανθεί και των ιδιοκτητών τους. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται ο φορέας που είναι αρμόδιος για την τήρηση των μητρώων αυτών, ο τύπος και το περιεχόμενο του βιβλιαρίου υγείας, η διαδικασία και οι φορείς που είναι αρμόδιοι για τη χορήγηση και θεώρησή του, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα». Κατ' εξουσιοδότηση του ανωτέρω άρθρου εκδόθηκε η 280241/18.11-1.12.2003 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του Υφυπουργού Γεωργίας (Β' 1777), σύμφωνα με την οποία οι νέοι ιδιοκτήτες σκύλων και οι ήδη κατέχοντες σκύλο υποχρεούνται να μεριμνούν για τη σήμανση των σκύλων τους (παρ. 1 και 2). Στην ανωτέρω κ.υ.α. ορίζονται, περαιτέρω, τα εξής: «3. Αρμόδιος φορέας για τη τήρηση της ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων των στοιχείων των σκύλων που έχουν σημανθεί ορίζεται ο Πανελλήνιος Κτηνιατρικός Σύλλογος. 4. Ο τρόπος σήμανσης των ζώων είναι η μέθοδος της ηλεκτρονικής ταυτοποίησης [microchip] ... 5. Κάθε microchip φέρει ένα μοναδικό αριθμό που αντιστοιχεί στο ζώο που σημαίνεται ... αποτελείται [από 16 κατ' ανώτατο] στοιχεία και αντιστοιχεί στα στοιχεία που αναγράφονται στο Πιστοποιητικό Ηλεκτρονικής Ταυτοποίησης. 6. (α) Κατά τη σήμανση του σκύλου ο κτηνίατρος χορηγεί πιστοποιητικό ηλεκτρονικής ταυτοποίησης με τον αριθμό σήμανσης του σκύλου, τα χαρακτηριστικά του, τα στοιχεία του ιδιοκτήτη ... Ένα αντίγραφο παραδίδεται στον ιδιοκτήτη, ένα διατηρεί στα αρχεία του ο κτηνίατρος και ένα αποστέλλεται με ευθύνη του κτηνιάτρου στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων που διατηρεί ο Πανελλήνιος Κτηνιατρικός Σύλλογος ... (β) Στην ηλεκτρονική αυτή βάση δεδομένων πρέπει να εξασφαλίζεται πρόσβαση τη Διεύθυνση Κτηνιατρικής Αντίληψης, Φαρμάκων και Εφαρμογών [ΚΑΦΕ], στις Διευθύνσεις Κτηνιατρικής των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων της χώρας και στις Υπηρεσίες Δήμων και Κοινοτήτων. (γ) Ο ιδιοκτήτης ή κάτοχος σκύλου ... οφείλει να ενημερώσει τον κτηνίατρο που διενήργησε τη

σήμανση και την καταγραφή ή άλλον της προτίμησής του, για κάθε μεταβολή που αφορά τον σκύλο του, και έχει σχέση με τον θάνατο του ζώου, την απώλειά του, την αλλαγή κυριότητας ή αλλαγή τόπου διαβίωσης του ζώου. Οι προαναφερόμενοι κτηνίατροι υποχρεούνται άμεσα να ενημερώνουν την ηλεκτρονική βάση δεδομένων που διατηρεί ο Πανελλήνιος Κτηνιατρικός Σύλλογος, για τις παραπάνω αλλαγές, εντός 20 ημερών. (δ) Σκύλοι ηλικίας άνω των 16 ετών διαγράφονται από την ηλεκτρονική βάση δεδομένων ... 7. Η σήμανση και η καταγραφή κάθε ζώου στα αρχεία του αρμόδιου φορέα [ΠΚΣ] ενέχει την αποδοχή κατοχής του ζώου από τον συγκεκριμένο ιδιοκτήτη και αποτελεί δήλωση κατοχής του ζώου».

5. Επειδή, με το άρθρο 23 του ν. 4039/2012 (Α' 15) καταργήθηκε, μεταξύ άλλων, το προαναφερθέν άρθρο 2 του ν. 3170/2003. Κατά το άρθρο 1 του ν. 4039/2012, «(ιβ) Αρμόδιες Αρχές Διαχείρισης της Διαδικτυακής Ηλεκτρονικής Βάσης καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους είναι οι αρχές εκείνες, που μεριμνούν για την υλοποίηση, τη λειτουργία και την εποπτεία του όλου συστήματος σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους. (ιγ) Αρμόδιες Αρχές Εφαρμογής και Ελέγχου των κανόνων προστασίας των ζώων και του συστήματος και της καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους είναι οι αρχές εκείνες, που σε επίπεδο Περιφέρειας, Περιφερειακών Ενοτήτων και Δήμων, μεριμνούν για την ορθή εφαρμογή και τον έλεγχο εφαρμογής -σε συνεργασία με τις αρχές της προηγούμενης περίπτωσης ιβ'- του συστήματος της Διαδικτυακής Ηλεκτρονικής Βάσης σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους, καθώς και για την επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση μη τήρησης των κανόνων προστασίας των ζώων. (ιδ) ... (ιε) Αρμόδιος Φορέας Εκτέλεσης της σήμανσης και της καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους στη Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση είναι ο κτηνίατρος, που με βάση προβλεπόμενη διαδικασία, με την υποβολή ηλεκτρονικής αίτησης στη Διεύθυνση Πληροφορικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, πιστοποιείται, αποκτά ειδικό κωδικό πρόσβασης στη Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς, διενεργεί τη σήμανση και καταγράφει τα ζώα συντροφιάς και τους ιδιοκτήτες τους στη Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση, εκδίδει το βιβλιάριο υγείας ή του διαβατήριο του ζώου σε περίπτωση που το ζώο θα μεταφερθεί το εξωτερικό και σε κάθε αλλαγή του ιδιοκτήτη ή του προσωρινού κατόχου του και ενημερώνει τη βάση με τις απαραίτητες πληροφορίες [όπως η περίπτωση αυτή ισχύει μετά την αντικατάστασή της με το άρθρο 46 παρ. 1 περ. γ' του ν. 4235/2014 (Α' 32)]». Κατά το άρθρο 2 παρ. 1 του ιδίου νόμου, «Αρμόδια Αρχή για την προστασία των ζώων και την τήρηση των κανόνων ευζωίας τους είναι η Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Αρμόδιες Αρχές Διαχείρισης της Διαδικτυακής Ηλεκτρονικής Βάσης καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους ορίζονται: (α) η Διεύθυνση Κτηνιατρικής Αντίληψης Φαρμάκων και Εφαρμογών της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και (β) η Διεύθυνση Πληροφορικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων». Περαιτέρω, κατά το άρθρο 3 παρ. 1 του νόμου αυτού, η Διεύθυνση Κτηνιατρικής Αντίληψης Φαρμάκων και Εφαρμογών, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Πληροφορικής, είναι αρμόδια για «(αα) τον έλεγχο της λειτουργίας της ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων, στην οποία καταχωρίζονται τα στοιχεία σήμανσης των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους, (ββ) τον εμπλουτισμό με τις απαραίτητες πληροφορίες της Διαδικτυακής Ηλεκτρονικής Βάσης καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους και την διαρκή αναβάθμισή της και (γγ) τη χορήγηση κωδικών πρόσβασης στους κτηνιάτρους, που πιστοποιούνται με τη νόμιμη διαδικασία», η δε Διεύθυνση Πληροφορικής, είναι αρμόδια για «(α) Την παροχή της απαραίτητης μηχανογραφικής υποδομής ... για τη λειτουργία της κεντρικής διαδικτυακής ηλεκτρονικής

βάσης, στην οποία καταχωρίζονται τα στοιχεία σήμανσης των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους ... (β) Την εξασφάλιση της συνεχούς λειτουργίας, την τεχνική υποστήριξη, τη συντήρηση και την προστασία της μηχανογραφικής υποδομής, που υποστηρίζει το σύστημα. (γ) Την υποχρέωση τήρησης αντιγράφων ασφαλείας ...». Κατά το επόμενο άρθρο 4, «1. Στη Διεύθυνση Πληροφορικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δημιουργείται Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους. Στη Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση καταχωρίζονται από τους κτηνιάτρους, που έχουν πιστοποιηθεί, τα στοιχεία, που αφορούν στην αναγνώριση των δεσποιζόμενων ζώων συντροφιάς ... και τα στοιχεία αναγνώρισης του ιδιοκτήτη τους ... Η πιστοποίηση των κτηνιάτρων πραγματοποιείται με την ηλεκτρονική υποβολή αίτησης στη Διεύθυνση Πληροφορικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και τη χορήγηση στον αιτούντα κτηνιάτρο κωδικού πρόσβασης στη Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση ... Στη Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση εισάγονται λογικοί παράμετροι συσχέτισης του αριθμού των ζώων ανά ιδιοκτήτη, προκειμένου να εξασφαλίζεται η ευζωία των ζώων και η τήρηση των βασικών υγειονομικών κανόνων. 2. Οι απαιτήσεις για την ηλεκτρονική σήμανση και καταγραφή των στοιχείων των δεσποιζόμενων ζώων συντροφιάς εφαρμόζονται και για την ηλεκτρονική σήμανση και καταγραφή των αδέσποτων ζώων συντροφιάς. 3 ... 4. Η σήμανση και η αναγνώριση κάθε ζώου συντροφιάς πραγματοποιείται με την τοποθέτηση ... συστήματος ηλεκτρονικής αναγνώρισης ... και καταχωρίζεται στη Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση ... 5. ... 7. Ο ιδιοκτήτης κάθε ζώου συντροφιάς υποχρεούται να ενημερώνει τον κτηνιάτρο, που έχει πιστοποιηθεί, για τη μεταβολή των στοιχείων, που έχουν καταχωρισθεί στη βάση δεδομένων και αφορούν είτε τον ίδιο ... είτε το ζώο συντροφιάς ... με σκοπό να επικαιροποιούνται οι πληροφορίες της Διαδικτυακής Ηλεκτρονικής Βάσης ... 10. Το αργότερο μέσα σε ένα μήνα από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, ο Πανελλήνιος Κτηνιατρικός Σύλλογος υποχρεούται να παραδώσει σε ηλεκτρονική μορφή, συμβατή με τη Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση, τα στοιχεία των ιδιοκτητών και των κωδικών σήμανσης των ζώων συντροφιάς, που έχει καταγράψει από την ημερομηνία ανάθεσης σε αυτόν της τήρησης Ηλεκτρονικής Βάσης Δεδομένων μέχρι την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος νόμου, διατηρώντας πρόσβαση στην προαναφερθείσα βάση με κωδικό πρόσβασης ... 11. Η Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους αρχίζει να λειτουργεί ένα μήνα μετά την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. 12. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ρυθμίζονται οι όροι δημιουργίας της Διαδικτυακής Ηλεκτρονικής Βάσης, ειδικότερα τα θέματα που αφορούν στη διαδικασία πιστοποίησης και χορήγησης κωδικού πρόσβασης στους φορείς εκτέλεσης της σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους στη Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την οργάνωση και τη λειτουργία της βάσης». Στο δε άρθρο 22 παρ. 2 ορίζεται ότι «[ό]που στις διατάξεις του νόμου αυτού αναφέρεται η ηλεκτρονική σήμανση των ζώων συντροφιάς, εννοείται η σήμανση των σκύλων και γατών». Όπως προκύπτει από την αιτιολογική έκθεση για τις ρυθμίσεις του ν. 4039/2012, ενόψει του άρθρου 24 του Συντάγματος που επιτάσσει την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, καθώς και άλλων υπερνομοθετικής ισχύος διατάξεων [ν. 586/1977 (Α' 140)], θεσπίσθηκε με τον ν. 1197/1981 (Α' 240) το πρώτο υποτυπώδες πλαισιο προστασίας των ζώων, ακολούθως δε, μετά την κύρωση με τον ν. 2017/1992 (Α' 31) της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προστασία των ζώων συντροφιάς και την προσθήκη στη Συνθήκη του Άμστερνταμ του «Πρωτοκόλλου για την προστασία και την καλή μεταχείριση των ζώων», ο ν. 3170/2003 επιχείρησε να ενισχύσει το νομικό πλαίσιο, ειδικά για τα ζώα συντροφιάς. Με τις νεότερες ρυθμίσεις του ν. 4039/2012 ο νομοθέτης επιχειρεί περαιτέρω συμπλήρωση, βελτίωση, εκσυγχρονισμό και επικαιροποίηση του υφισταμένου νομικού πλαισίου, ώστε η

προστασία των ζώων συντροφιάς, να καταστεί πιο ουσιαστική και αποτελεσματική, μεταξύ άλλων, «με τη θέσπιση ενός σύγχρονου, συνεκτικού, προστατευτικού και φιλικού προς τα ζώα ρυθμιστικού πλαισίου που θα ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες προστασίας ... των δεσποιζόμενων και αδέσποτων ζώων συντροφιάς». Για την επίτευξη του σκοπού αυτού δημιουργείται «ένα οργανωμένο σύστημα σήμανσης και καταγραφής των ζώων αυτών, που θα βελτιώσει και το σύστημα περισυλλογής και περίθαλψής [τους]». Ειδικότερα, «[δημιουργείται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους που θα αποτελέσει το βασικό εργαλείο οργάνωσης, διαχείρισης και προστασίας των ζώων συντροφιάς].»

6. Επειδή, προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη κανονιστική πράξη εκδόθηκε δυνάμει αντισυνταγματικών διατάξεων του ν. 4039/2012. Ειδικότερα, προβάλλεται ότι ο καθορισμός από τον νομοθέτη ως φορέα αρμόδιου για την τήρηση της ως άνω Διαδικτυακής Ηλεκτρονικής Βάσης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και όχι του αιτούντος Πανελλήνιου Κτηνιατρικού Σύλλογου παραβιάζει την αρχή της επικουρικότητας. Κατά τον αιτούντα Σύλλογο, σύμφωνα με την ανωτέρω αρχή, δραστηριότητες που δεν εμπίπτουν στον σκληρό πυρήνα των κρατικών εξουσιών, όπως η επίμαχη, πρέπει να ανατίθενται κατά προτεραιότητα σε ιδιωτικούς φορείς, η ανάληψη δε των δραστηριοτήτων αυτών από το Κράτος δικαιολογείται μόνο στον βαθμό που τούτο κρίνεται αναγκαίο και πλέον πρόσφορο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού. Ο αιτών ισχυρίζεται ότι δύναται να εξυπηρετεί αποτελεσματικότερα τους σκοπούς δημοσίου συμφέροντος στους οποίους αποβλέπει η δημιουργία της ανωτέρω Βάσης, λόγω των εξειδικευμένων γνώσεων των μελών του και της εξοικειώσεώς τους με την προστασία των ζώων και εν γένει της δημόσιας υγείας, καθώς και λόγω της εγγύτητάς του προς τους κτηνιάτρους. Συνεπώς, η αφαίρεση από τον Σύλλογο της ανωτέρω αρμοδιότητας είναι αντισυνταγματική. Προβάλλεται, περαιτέρω, ότι η μετάθεση της αρμοδιότητας από τον αιτούντα Σύλλογο στις ως άνω δημόσιες υπηρεσίες, οι οποίες δεν διαθέτουν εξειδικευμένο προσωπικό, δεν διασφαλίζει τη βέλτιστη δυνατή προστασία των ζώων συντροφιάς, η απουσία δε μεταβατικού καθεστώτος έχει ως συνέπεια την παραλληλή λειτουργία δύο βάσεων δεδομένων από διαφορετικούς φορείς και προκαλεί σύγχυση στους χρήστες, κατά παράβαση του άρθρου 24 του Συντάγματος. Οι ανωτέρω λόγοι περί αντισυνταγματικότητας των διατάξεων του εξουσιοδοτικού νόμου προβάλλονται παραδεκτώς, εφόσον η νομιμότητα της προσβαλλομένης κανονιστικής πράξεως, που ρυθμίζει και τις προϋποθέσεις για τη χρήση της Διαδικτυακής Ηλεκτρονικής Βάσης, εξαρτάται από το κύρος των διατάξεων αυτών, είναι δε αβάσιμοι οι περί του αντιθέτου ισχυρισμοί της Διοικήσεως (πρβλ. ΣτΕ 1858/2015 Ολομ, 350/2011 επτ, 2469/2008 Ολομ, 1792/1997 Ολομ).

7. Επειδή, κατά το Σύνταγμα παρέχεται ευχέρεια στον νομοθέτη να αναθέτει την άσκηση αρμοδιότητας που δεν ανήκει στον «σκληρό» πυρήνα της κρατικής εξουσίας, ως έκφραση κυριαρχίας, σε δημόσιο ή σε ιδιωτικό φορέα, κατ' εκτίμηση του πλέον πρόσφορου τρόπου εξυπηρετήσεως των επιδιωκόμενων υπ' αυτού σκοπών δημοσίου συμφέροντος, καθώς και να μεταβάλλει τον φορέα στον οποίο έχει αρχικώς αναθέσει την άσκηση συγκεκριμένης αρμοδιότητας. Εξ άλλου, η εκτίμηση αυτή του νομοθέτη εκφεύγει του ελέγχου του ακυρωτικού δικαστή, εφόσον δεν παρίσταται καταδήλως αυθαίρετη και απρόσφορη προς επίτευξη του επιδιωκόμενου με τη σχετική ρύθμιση σκοπού (βλ. ΣτΕ 1511/2002 επτ, 3035/1999).

8. Επειδή, όπως προεκτέθηκε, με τον ν. 4039/2012 εισάγεται νέο νομοθετικό καθεστώς για την βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό του προϋφισταμένου θεσμικού πλαισίου, ώστε η

προστασία των ζώων συντροφιάς να καταστεί πιο ουσιαστική και αποτελεσματική. Προς τούτο δημιουργείται ένα οργανωμένο σύστημα για τη σήμανση και καταγραφή των ζώων και των ιδιοκτητών τους. Βασικό εργαλείο του ανωτέρω συστήματος είναι η δημιουργία στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων Διαδικτυακής Ηλεκτρονικής Βάσης, στην οποία καταχωρίζονται όλα τα στοιχεία για την αναγνώριση των δεσποιζόμενων ζώων συντροφιάς και του ιδιοκτήτη τους, καθώς και για την αναγνώριση των αδέσποτων ζώων συντροφιάς, που επίσης φέρουν ηλεκτρονική σήμανση και καταγράφονται. Τα στοιχεία δε αυτά πρέπει να επικαιροποιούνται και να ενημερώνεται η Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση. Η διαχείριση της Διαδικτυακής Ηλεκτρονικής Βάσης ανατίθεται στις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ήτοι στη Διεύθυνση Κτηνιατρικής Αντίληψης Φαρμάκων και Εφαρμογών της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής και στη Διεύθυνση Πληροφορικής, στις οποίες υπηρετούν κτηνιάτροι και επιστήμονες της πληροφορικής, υποχρεώνεται δε ο αιτών Πανελλήνιος Κτηνιατρικός Σύλλογος, εντός ορισμένης προθεσμίας, να παραδώσει σε ηλεκτρονική μορφή τα στοιχεία που έχει καταγράψει μέχρι την ημερομηνία ενάρξεως ισχύος του ν. 4039/2012, κατ' ενάσκηση της αρμοδιότητας που του είχε ανατεθεί δυνάμει του προϊσχύσαντος νομοθετικού καθεστώτος. Εξ άλλου, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου και το 2893/105588/26.9.2016 έγγραφο του Υπουργείου προς το Δικαστήριο, η βάση δεδομένων που τηρούσε ο ΠΚΣ δυνάμει του προϊσχύσαντος καθεστώτος δεν ήταν διαδικτυακή και παρουσίαζε σημαντικές τεχνικές αδυναμίες. Συγκεκριμένα: σε πολλές εγγραφές απουσιάζουν απαραίτητες πληροφορίες, όπως το ονοματεπώνυμο του ιδιοκτήτη ή του οικείου κτηνιάτρου, σε πολλές επίσης εγγραφές «οι παραμετροποιημένοι κωδικοί καταχώρισης για το είδος του ζώου δεν συνάδουν με την περιγραφική καταχώριση που τους συνοδεύει», δεν γίνεται σωστά η καταχώριση στο πεδίο «Φύλο», εντοπίζονται πολλαπλές καταχωρίσεις για τον ίδιο κωδικό αριθμό σήμανσης [microchip], σε πολλές εγγραφές «η κωδικοποίηση του αριθμητικού πεδίου του microchip είναι προβληματική» κλπ (βλ. το 448/32300/15.3.2016 έγγραφο της Διεύθυνσης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με αντικείμενο την «Ποιοτική αξιολόγηση των δεδομένων που παραδόθηκαν από τον Πανελλήνιο Κτηνιατρικό Σύλλογο»). Περαιτέρω, κατά τα διαλαμβανόμενα στο προαναφερθέν έγγραφο του Υπουργείου προς το Δικαστήριο, η νέα Διαδικτυακή Βάση έχει καταστεί πλήρως λειτουργική από 18.8.2015, ο δε σχεδιασμός της, που προβλέπει σύστημα λογικών ελέγχων για κάθε καταχωρούμενη πληροφορία: (α) επιτρέπει τη χρήση της από όλα τα πρόσωπα τα οποία ως «φορείς εκτέλεσης της σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους» έχουν τη δυνατότητα προσβάσεως σε αυτήν, (β) διασφαλίζει την ακεραιότητα της πληροφορίας, καθόσον καθίσταται υποχρεωτική η συμπλήρωση όλων των απαραίτητων πεδίων πριν από την ηλεκτρονική υποβολή οποιουδήποτε αιτήματος καταχωρίσεως, (γ) απαιτεί την εισαγωγή παραμετροποιημένων δεδομένων (πχ είδος ζώου, φύλο, φυλή, είδος τριχώματος) για την καταγραφή με ενιαίο τρόπο των ζώων και την αποφυγή καταχωρίσεως σφαλμάτων ή υποκειμενικών εκτιμήσεων, (δ) διασφαλίζει την απαραίτητη αμφίδρομη αντιστοίχιση μεταξύ ζώου και ιδιοκτήτη και (ε) επιτρέπει τη δυνατότητα εμπλουτισμού με πεδία που σχετίζονται με υγειονομικές πληροφορίες κατά τη διαχείριση νοσημάτων των ζώων και ζωοανθρωποοσιογόνων παραγόντων, όταν τούτο κρίνεται σκόπιμο από τις καθ' ύλην αρμόδιες αρχές. Με τον τρόπο αυτό «εξασφαλίζεται η ιχνηλασμότητα κάθε ζώου και η αντιστοίχιση με τα ατομικά στοιχεία συγκεκριμένου ιδιοκτήτη», ώστε να περιορισθεί το φαινόμενο της εγκαταλείψεως δεσποιζόμενων ζώων, καθίσταται ευχερέστερη η εκτέλεση προγραμμάτων περισυλλογής και διαχειρίσεως αδέσποτων ζώων και δημιουργείται ένα σημαντικό εποπτικό εργαλείο, για τον σχεδιασμό και τη διαχείριση από τις αρμόδιες αρχές προγραμμάτων ελέγχου και αντιμετωπίσεως σημαντικών ζωοανθρωποοσιογόνων

παραγόντων, επικίνδυνων για τη δημόσια υγεία. Ενόψει των ανωτέρω, η επιλογή του νομοθέτη να αναθέσει την τήρηση και διαχείριση της Διαδικτυακής Ηλεκτρονικής Βάσης στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και όχι στον αιτούντα Πανελλήνιο Κτηνιατρικό Σύλλογο ουδόλως αντίκειται στο Σύνταγμα, όπως αβασίμως προβάλλεται, και είναι απορριπτέοι όλοι οι ανωτέρω λόγοι, καθώς και η αίτηση ακυρώσεως στο σύνολό της.

Διά ταύτα

Απορρίπτει την αίτηση.

Διατάσσει την κατάπτωση του παραβόλου.

Επιβάλλει στον αιτούντα τη δικαιοσική δαπάνη του Δημοσίου, που ανέρχεται σε τετρακόσια εξήντα (460) ευρώ.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 31 Μαΐου 2017

Ο Προεδρεύων Σύμβουλος Η Γραμματέας

Ε. Αντωνόπουλος Μ. Τσαπαρδώνη

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 24ης Αυγούστου 2017.

Η Πρόεδρος Η Γραμματέας

του Γ' Τμήματος Διακοπών

Μ. Καραμανώφ Ι. Παπαχαραλάμπους